

ЗЕМЛЕДѢЛСКА ЗАЩИТА

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднаждъ въ седмицата.
Цѣната на вѣстника е за година 6 лева въ предплата. На ученици се отстъпва за 5 лева. За странство се прибавя само пощенските разноски.

Всичко което се отнася до вѣстника се испрашва до администрацията въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по $2\frac{1}{2}$ ст. на дума въ последната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ съдебните пристави се помѣстватъ по особено споразумение

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани ръкописи не се връщатъ, освѣнъ ако са придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ СЪЮЗЪ.

ЗА ЗНАНИЕ

Още единъ брой и въ „Земледѣлска Защита“ навърши втората година отъ своето съществуване, слѣдъ което ще започне третата. Първият брой отъ третата годишнина ще излезе на 6-и Септември н. г., обаче още отъ сега, извѣстяваме на всички интересуващи се, че посторий съставъ на Българский Земледѣлски Съюзъ е вземалъ рѣшеніе, че III-та годишнина ще се испраща само на предплатившите абонати. Това като съобщаваме, молимъ всички наши приятели и съчувственици, които желаятъ да получаватъ вѣстника ни и презъ III-та годишнина да започнатъ съ внасянието въ предплатата и то годишно 6 лева

Отъ Редакцията

Редакцията умолява агентите ги г. Ал. Н. Иончевъ и г. Иванъ Диковъ, да се явятъ въ редакцията и уравнятъ сметките си по дадените имъ кочани.

Търсятъ се дѣятелни и акуратни агенти за в. „Землед. Защита“ срѣчу едно възнаграждение отъ 25 %. Които лица биха се съгласили съ такъвъ отстъпъ, трѣбва да представатъ имотна гаранция завѣрена чрезъ нотариалното отдѣление на сума 600 лева и да се представатъ лично въ редакцията ни въ гр. Плѣвенъ.

Отъ Редакцията.

Д-РЪ СТЕФАНЪ СПАСОВЪ се установява въ гр. Плѣвенъ въ домът на г-нъ Иванчо Спасовъ. Приема болни всѣкай денъ.

ПРЕДЪ III година.

Още единъ брой и ние завършваме II година отъ почванието на вѣстника ни, за да сглъпимъ въ III. Заслужва да помѣстимъ за това нѣколко реда. Презъ 1899 година, нѣнѣколко наши млади орономи, отчаяни отъ до тогавашните мѣроприятия на нашите високостоящи лица, които бѣхъ повикани да работятъ, а въ сѫщностъ малко работихъ, въ полето на поминъка, че не е само тѣхниката, които ще подобри нашия поминъкъ, че не сѫ само специалните статии и проповѣди които ще донесътъ нѣкакво подобрене положението на нашия земледѣлецъ, а ще трѣбва общо усилие, обща задружна работа,

ще трѣбва да се надникне и въ друга областъ, за да очакваме нѣщо по добро и по полѣзно за страната и за народътъ. Съ рисъкъ да изгубягъ своя хлѣбъ, като чиновници, както го и изгубихъ въ послѣдствие, слѣдъ нѣколко срѣчи, разговори, рѣшихъ най посль да почнатъ единъ скроменъ вѣстникъ въ това направление, за да принесатъ и тѣ своята скромна лепта прѣдъ олтаря на народното добро. Така излѣзе I-и брой отъ „Земледѣлска Защита“ на 6-и Септември 1899 година. Читателитѣ сѫ свидѣтели за нашата скромна, но чистосърдечна и искрена борба водена презъ тѣзи двѣ години отъ нашия вѣстникъ противъ всичко, което ни прѣчеше. Подномогнати отъ искрени и добри хора отъ Търновско, Ст. Загорско и др., въодушевени съ сѫщите чувства и идеи, ние можахме, ако и не много, да се радваме на резултата, че турихме поне едно начало на едно всеобщо земледѣлско сдружаване въ България, на което прѣстоитъ важни задачи, за ония, които съ потъта си оросватъ българския плодородни полета, за да издържатъ държавата. Признавайки голѣмата помощъ, които ни дадохъ въ това направление и в. в. „Справедливостъ“, „Землед. Борба“ и др. които рамо до рамо задружно, водихме борбата, ние можемъ да се похвалимъ съ този малъкъ резултатъ — начало на общото обединение на всички, които боравятъ въ полето на физический трудъ. Презъ цѣли двѣ години, колкото слабитъ ни сили позволявахъ, нашия вѣстникъ работи да буди, да сдружава и да показва истинския путь на ония, за които той бѣше прѣдназначенъ. Съ това мислимъ, че нашия вѣстникъ, които въ послѣдствие стана и органъ на Българский Земледѣлски Съюзъ, е испълнилъ, ако и не може би напълно, но отчасти своя дѣлъ.

Въ едно ние сме само били не добре. Нашия вѣстникъ не е плащанъ редовно отъ своите абонати. Има такива, които сѫ го получавали по цѣла година и не сѫ платили ни стотинка. Това ако не грѣхъ, ние не знаемъ какъ да го окачествимъ. Изядохъ ни и агенти: кой съ 500, кой съ 800 и повече лева. Слѣдствието отъ всичко това е, че натрупахме 2350 лева дѣлъ, за които ще продаватъ чергитъ, на ония, които сѫ стояли начело на вѣстника. Кой би се на-

гърбилъ вече при такова положение да продължи повече вѣстника? Но съзнанието ни, че сме се на гърбили съ една тежка но благородна задача да ръководимъ единъ земледѣлски съюзъ, на когото служимъ прѣданно, поне до като прѣдадемъ дѣлото и отстѫпимъ въ прѣстоящия III конгресъ другимъ, може би по достоенъ отъ насть, а при го вѣрванието, че ще имаме и вноски отъ дружбите, които ще покриятъ отчасти и дѣлговетъ, ние сме рѣшени да продължимъ изданието на вѣстника и прѣзъ III год., която почва отъ 6-и идущий Септември, поне до като се види какво рѣшение ще вземе за това конгресъ.

За това умоляваме всички прѣдѣдатели на землед. дружби и съчувствуващи на дѣлото да распространяватъ вѣстника между съселяните си. Считаме за умѣстно да споменемъ и това, че прѣзъ III годишнина вѣстника ще се праща само на тѣзи, които прѣплатятъ най малко за $1\frac{1}{2}$ година, а първите три броја ще се пратятъ на всичките стари

поминъка е отпадналъ. Днес обикновената храна на хората тамъ се състои отъ единъ видъ каша отъ бобъ и просеникъ. Същински хлѣбъ е единъ луксусъ. Хиляди хора се намиратъ на прага на смъртъ отъ гладъ. При това населението се отличава съ твърдъ миренъ характеръ и работливостъ. Автора привѣжда нѣколко примера за това. Единъ по заможенъ земледѣлецъ веднажъ взималъ бъ работници на работа въ кукурузището си. На другата сутринъ отишъ да ги обикови и за чудо той сварилъ не бъ работници, а 60 — маже и жени. Очуденъ той имъ казалъ, че не може имъ плати, защото нему сѫ потребни 6, а не 60 работници. „Не бой се господине“ билъ отговорътъ отъ всички, „нишъ си подѣли на 6 работници; неужели ще оставите и нашите дѣца да измрътъ отъ гладъ?“

Въ друго едно село 30 души селяни насили отишъ на работа въ едно чуждо лозе. Притежателя се видѣлъ въ чудо; повиква стражари да ги паде, но тѣ, било съ молба, било съ заплашване, останали да работятъ, като съгласили даже съ по 20 стотинки надница. Населението е въ отчаяние. Неговиятъ постояненъ викъ е: „нишъ ще работимъ денъ и нощъ, избавете ни само жени и дѣцата отъ гладъ“. Има даже единични случаи на къзваво съпротивление — съ полицията. А най важното е, че населението нарочно привиква да прави прѣстъпления, за да ги турятъ въ затвора за прѣхрана. Автора расправя слѣдующата интересна случка: три млади жени отъ Allistro били привлечени подъ сѫдъ и обвинени въ кражба. Тѣхния печаленъ изгледъ, тѣхното измѣчено отъ гладъ тѣло, покрито съ парцали, произвелъ състрадание въ сѫдията, които колкото и да желаятъ, не можилъ да освободи безъ наказание. Три дни затворъ било присъдата на сѫдията. Но това страшно угорчило горките жени; тѣ паднали на колѣни прѣдъ сѫдията и плачишкомъ го молили да имъ наложи баремъ 10—15 дни затворъ, гдѣто ще бѫдатъ хранени, защото вънъ, свободни, ще измрътъ отъ гладъ. Тѣ мислили даже, че по прѣстъпленето, което направили да получатъ най малко три мѣсеца затворъ, а то сега видѣли съ огорчение само три дни. Трябalo е груба сили, за да изведе тѣ изъ нещастни жени изъ сѫдилището.

Нещастни земледѣлци, тѣхната сѫдба врѣдъ е еднаква. Тѣхъ всѣкаждъ ги търсятъ за данъци и държавни тегоби, а никаждъ улучшение и добра дума. Да съешь най бѣлото жито, най чистия оризъ, а да не можишъ да имашъ хлѣбъ! И това било прихвалената Италия, коя-

то мнозина наши учени считатъ за модеризирана въ всичко. Благодаримъ за това.

Има нѣщо общо между Италиански и Български земедѣлци. И у насъ положението не е много розово. И у насъ прѣди година имаше хора, които се храниха съ корени. И слѣдъ всичко това г. Каравеловъ все се свинеше да напада въ извѣнредната сесия, когато прѣставителите отъ земедѣлската група описваха лошото положение на земедѣлците у насъ, че 18 милиона поземленъ налогъ билъ малъкъ и че тѣ можи да понесатъ 20 милиона, както имъ го и наложихъ. Врѣме е да разберѣтъ, както нашатъ, така и италианскиятъ държавни хора, че по добрѣ и по евгено е да отложишъ глада съ хлѣбъ, отъ колкото да отложишъ едно негодуване съ щикове. За това Сoveaunt consules, докѣто не е станало късно!

Ново открытие.

Отъ мѣсецъ Май тази година съ е прѣнала между лозарите почти въ цѣла Сѣверна България, една остра пропаганда, една охесочена борба противъ новото лозарство у насъ, — борба, която произлизала или отъ голѣмого умѣніе на Г-на Хр. Дончевъ „Таката“ въ гр. Ловечъ, или пѣкъ отъ крайната му заблуденостъ.

Великото откритие на г. Хр. Дончевъ отъ г. Ловечъ, който нѣма понятие отъ новото лозарство, не познава живота на американската лоза и незнае сѫществуващите по това закони у насъ, съ сѣстри главно въ това, че той доказа и твърди, че филоксерата напада корените и на американската лоза и я онничожава. — Да описвамъ тоя уважаемъ господинъ считамъ за съвѣршенно излишно, тѣй като моята цѣль е да освѣтля почитаемите лозари въ сѫщността на работата и ги избавя отъ заблуденотѣ, което е съсъва въ тѣхъ отъ страна на тоя Г-нъ, като съ това иска да убива въ тѣхъ куражътъ къмъ доброто дѣло.

За да бѣда кратъкъ и не утегчилииъ нѣка ми бѣде позволено да опиша американ. лозе на Г-нъ Дончевъ, което той е основалъ прѣди 4—5 години, условията въ които то е поставено и причините отъ които страда.

Прѣди 4—5 години г. Хр. Дончевъ посажда едно американско лозе въ мѣстността „Дюзлюкъ“ въ бахчите до самия гр. Ловечъ, безъ обаче да е вземалъ отъ нѣкаждъ свѣдѣніе — да е анализиралъ прѣстъта на рѣченото мѣсто и да е искаль нѣкакви упѣтвания; за това пѣкъ лозето му до тази година е отивало много добрѣ и чакъ тази пролѣтъ той забѣлѣза, че много отъ лозитѣ му не виреятъ и почватъ да жълтятъ и съхнатъ. Нека прѣдварително съобща, че тия лози страдатъ отъ болестта „хлороза“ и че нѣкой лози съ лѣкуваніе отъ инспектора по лозар. г. Тютюнджеевъ съ 10% растворъ отъ „зеленъ камакъ“ и лозитѣ съ почнали да се поправятъ. Не доволенъ отъ обясненията на инспектора и съвѣтътъ които му е давалъ, той Г-нъ почва да искоопава кююци да ги показва тукътамъ да убеждава хората, че тѣ страдатъ отъ филоксера и да праша по два кююка въ всѣки лозарски пунктъ изъ Сѣверна България до частни лица съ писма убедителни да си не харчатъ хората паритѣ за нови лоза, защото филоксерата и тѣхъ напада и ги онничожава.

По тоя начинъ, както и по другитѣ градове, до колкото имамъ свѣдѣніе, Г-нъ Дончевъ „Таката“ испраща въ Плѣвенъ два кююка отъ тия болни лози до Братия Армейкови, като съобщава, че единия кююкъ е Riparia, а другия Rupesiris и ги моли за лѣкъ противъ болестта.

Много заинтересованъ лозари отъ гр. Плѣвенъ, като се научаватъ за това, уплашватъ се просто и дохаждатъ при мене съ молба да отида заедно съ тѣхъ, да прѣгледамъ тия лози и ги освѣтля по тая работа и имъ кажа истина. Нека се знае че въ Плѣвенъ има много заинтересовани лозари съ новото лозарство, които иматъ вече американски присадени лози и които рискуватъ срѣдства за основаване нови за напредъ.

Слѣдъ като отидохме при Гр. Армейкови и прѣгледахъ кююцитѣ оказа се че коренитѣ съ съвѣршено здрави, че нѣма никаква филоксера, а че лозитѣ страдатъ отъ „хлороза“. — Не доволни отъ тия обяснения, които имъ дадохъ тия почитащи господа прѣдъ видъ празничните дни 5 и 6-ти м. ме замолихъ да отидемъ въ Ловечъ на съмата лозе; по желанието на които азъ се съгласихъ и отдохме.

При пристигането ни въ гр. Ловечъ на 6 того ний се отбихме въ държавниятъ лозовъ разсадникъ, гдѣто инспекторътъ г. Тютюнджеевъ ни разведе на всѣкаждъ изъ разсадникътъ и по всичките нови частни американски лози, отъ климата и добрата възвежъ, на които ний останахме просто замаяни; при това г. Тютюнджеевъ зедно съ колега си г. Тополски ни справихъ цѣлата връвя на Таката съ неговото лозе.

Слѣдъ като обѣдвахме пристигна отъ Ловечъ г. Арнаудовъ също притехътель на нови американски лози и добъръ лозар и заедно отидохме въ въпросното лозе, т. е. бахча на „Таката“.

Още на прѣвъ погледъ ний всички забѣлѣвахме, че това мѣсто не е за лозе и че вътре е цѣло място на жаби още повече, че лозитѣ майки са съ г. Дончевъ не знае какви сѫ и дали не е въ тѣхъ причината да не виреятъ като не подходящи на тая мѣстностъ.

Поканенъ г. Дончевъ дойде почти разгневенъ и на въпросите които му задавахме той ни даваше странни отговори и грубости, като ни отвеждаше отъ кююкъ на кююкъ, който той съ яростъ искоопаваше. Кратко и ясно ний се убдихме въ несправедливото твърдение на г. Дончевъ и се заврнахме още сѫщата вечеръ въ гр. Плѣвенъ, като остана единъ отъ другариятъ ни да приношува въ Ловечъ.

На другий денъ нашиятъ другаръ е билъ поканенъ на кафе отъ г. Дончевъ, прѣдъ когото той се е исповѣдалъ истина, като е казалъ, че знае всичко, но какво да сторялъ като съ казванието на истенските причини щѣлъ билъ да напакости на единъ свой приятелъ.

Г-нъ Дончевъ е призналъ, че когато е садилъ лозе никого не е питалъ, съ никого не се е съвѣтвалъ, никой не му е анализиралъ почвата и го е упѣтвалъ въ това ново привързано съ срѣдства дѣло.

Г-нъ Дончевъ е казалъ, че нито отъ Франция е получавалъ лозови прѣчки, нито отъ никаждъ, освѣнъ между два дена отъ държав. разсадници 1200 прѣчки срѣщу възнаграждение 225 лева отъ нѣкой си Христо на когото той по нататъкъ името не казва и който въ него врѣме е билъ тамъ чиновникъ, какъвъ сортъ сѫ били лозитѣ това г. Дончевъ не знае, но му е казано „сади“. По тоя начинъ искатъ да кажатъ, че и други лица сѫ си посадили лоза въ Ловечъ и безъ да риголватъ почвата си.

Като съобщавамъ горното на почитаемите, които до сега сѫ вѣрвали въ твърденията на „Таката“ и които искатъ да си усигорятъ единъ прѣходъ за понататъшно пристигане, а заедно съ това да повдигнатъ единъ отъ най важните клонове на нашето и безъ това западнало земедѣлие и да подигнатъ отечеството си; азъ ги моля да искоренятъ тѣзи си прѣубеждения диктува-

ни отъ „Таката“, че филоксерата ще имъ онничожи новитѣ американ. лози, а съ куражъ, енергия и пълна надежда се заловява за това дѣло и да бѫдатъ напълно увѣрени въ прѣдѣстните резултати.

На конецъ ще замоля почитаемото М-ство на Т-та и З-то, да се заинтересува по отблизо съ тая афера, издирити виновните на цѣлата тая пропаганда и му даде приличното възнаграждение, съ което ще укуражи намѣрената на и безъ това западналитѣ наши лозари, които търсятъ срѣдства за пристигане едничко въ новото лозарство.

гр. Плѣвенъ, 7 Августъ 1901 г.

Инспекторъ по Лозарството и Земедѣлието въ Плѣв. Окръгъ: Кр. Савовъ

Срѣдните ни земедѣлски училища.

Въпросътъ за Срѣдните ни Земедѣлски Училища става вече повече отъ година занимава почти всички, които се занимаватъ съ народни ни поминъкъ, и всички безъ исключение дойдохъ до убеждение, че тѣзи училища не отговарятъ на прѣдназначенето си. Въ основата на тѣзи училища лежи принципъ: »училищата иматъ за задача да подготвятъ добри стопани«, а тѣ приготвяватъ всѣкакви службащи, но не и „добри стопани“.

Сега, коя е причината на този обратъ? На този въпросъ различни автори даватъ различни отговори: едни казватъ, че причината е програмата на училищата, други казватъ, че причината е бѣдността на учениците, що свѣршватъ училището, пъкъ трети казватъ, че причината е гѣто се дава на свѣршившите служби — не давайте имъ служби и всички ще се заловятъ за земята, казватъ тѣ.

Азъ първо, като свѣршилъ едно отъ тѣзи училища, друго, като синъ на дребенъ земедѣлецъ и трето, като живѣлъ постоянно измежду селянина, счита за не излишно да кажа и азъ своя взглядъ по този въпросъ.

Привѣдохъ по горѣ нѣколко отговора на въпросъ: защо свѣршившите срѣдните ни земедѣлски училища не ставатъ земедѣлци. Всичките тѣзи отговори на прѣвъ погледъ прѣставляватъ, че сѫ вѣрни и ако се махнха тѣзи причини всички свѣршивши ще се заловятъ за частна работа. Обаче, ако внимнемъ по дѣлбоко въ въпроса ще видимъ, че тѣзи отговори сѫ много набързо казани и повърхностни.

Дѣйствително е, че ний искаме учителски мѣста, а не ставаме стопани. Но заслужаваме ли упрѣкъ за това? заслужаваме ли това прѣзрение и унижение отъ всички? заслужаваме ли най послѣ този кръстоносенъ походъ повдигнатъ отъ инспекторитѣ противъ настъп. — Не, и хиляди птици не.

Не сѫ само горнитѣ причини за да ставаме учители. Причината е много сложна и е скончена съ въпроса за другите ни учебни заведения. Защо да не ставамъ учител въ селото, когато виждамъ, че ще бѣда хиляди птици по полезенъ отъ единъ гимназистъ, семинаристъ, па ако щете и педагогъ? Възъ основа на кой законъ, възъ основа на кое морално право? или просто защото съмъ ималъ нещастното да свѣрша земедѣлски училище?

Икономическото положение на нашъ селянинъ му диктува да има между себѣ си учител, който да му бѫде не само учител на дѣтето, но и нему въ негова занаятъ. Туй нѣщо се иска отъ нашъ селянинъ и ще се иска и то имено отъ учителя, защото той е лицето, което може му помогне, защото е най близъкъ до него и при това най евтинъ.

Добрѣ, туй иска селянена, но сега при тази организация на учебните заведения, що даватъ учители, удовле-

творява ли се този искъ? — Хиляди птици не. Въ този случай се иска че хора, които сѫ близко до селянина, хора които познаватъ неговия животъ, нужди и занаятъ, та колкото е възможно и до колкото имъ позволява тѣхната професия да му помогнатъ. Обаче всѣкай ще се съгласи до колко далеко отъ живота сѫ нашите гимназисти, семинаристи и педагогисти. Въ този случай най добре биватъ удовлетворявани нуждите на нашъ селянинъ отъ учителъ съ земедѣлско образование. Това нѣщо се съзнава и отъ селянина.

Ето отъ кждѣ е карикатурното сражение на нѣкой училищни инспектори съ насъ — земедѣлци. Какви Донъ-Кихотовци? Тѣ мислятъ че се сражаватъ съ отдѣлни личности, когато въдѣствителностъ тѣ се сражаватъ съ интересите на български земедѣлецъ.

Колко жалки ми се прѣставляваха миналата есен! Селянина — училищното настоятилство, иска учител отъ земедѣлските училища, а инспектора имъ преща на нѣкой семинаристъ или педагогистъ. Защо? защото този се бѣлъ приготвлявалъ за учител, а другия за земедѣлецъ! Ама дали е добре подготвенъ за учител или не нѣмало важностъ.

Моля ви се, кой по добре познава нуждите на селянинъ, дали самия селянинъ или тѣзи г-да отъ тѣхните канцеларии и зелени маси? Азъ — селянина не тѣ питамъ отъ кждѣ идешъ, а гледамъ до колко ми вършишъ работа. Азъ ти плащамъ и искашъ отъ тебъ туй и туй, ако не можешъ го извѣрши иди си, ако ли тѣ преща да тѣ подготвятъ по прѣди.

Така що, по между си, за да ставаме учители се диктува отъ икономическите нужди на селянина съ сврѣска съ туй, че другите ни училища малко или хичъ не отговарятъ на нуждите му. Нашъ селянинъ, благодарение на стечението на обстоятелствата прѣвъ послѣдните години, почна да се стрѣска и се замислюва. Той почна да се ведушва вече въ всѣка дума казана по неговия занаятъ, почна да рови земедѣлските списания да види нѣма ли нѣкой да каже нѣщо по занаята му. Най-добре примѣръ за това ни служи появяванието напосѣдъкъ нѣколко нови земедѣлски списания.

И за жалостъ, сега именно се оправиха поглѣдитъ на всичца къмъ земедѣлските училища и искатъ затварянето имъ. Добрѣ, може би, тѣзи училища да не оправдаватъ срѣдствата и на дѣлжатъ да се затворятъ. Но съ какво ще се замѣстятъ въ важното. Само съ нисши ли? Нисши училища, при сегашната уредба на другите учебни заведения, нищо нѣма да направятъ. Затварянето на срѣдните земедѣлски училища трѣбва да прѣдизвика цѣла революция въ програмите на другите ни учебни заведения, т. е. тѣ трѣбва да се приспособятъ къмъ нуждите на този който ги подѣржа, а въ замѣна на това му се преща хора горди, надменни и нищо не заинтересовани за неговата сѫдба.

Затова и азъ като селянинъ, израсълъ между селска срѣда и съ претенции, че разбираамъ малко отъ нуждите му, издигамъ слабиятъ си гласецъ и казвамъ: да, затворитъ земедѣлски училища щомъ се диктува отъ общо благо, но по прѣди хубаво обмислете съ какво ще ги замѣстите при тази ни финансова криза.

Споредъ менъ най хубавото ще е да се прѣобърне едно въ чисто земедѣлско срѣдно, а другите дve да станатъ нисши, но понеже нѣма възможностъ всѣкай да прѣмине прѣвъ нисши, а учители — земедѣлци ще се намалятъ, даже и съвѣршенно махнатъ, то затова пѣкъ въ всички учебни заведения, отъ най нисши до най вис-

шето да се възведатъ нѣкога стопанственни предмети.

Може би, че каже нѣкой, че ще се устроятъ други институти по земедѣлието и клоновете му. Добрѣ, азъ не отказвамъ ползата отъ тѣхъ, но тѣ сѫ скажи, па и всичко нѣщо, което се проповѣда отъ чиновници, макаръ и да цѣвти не върва плодъ.

Тукъ на всички ни погледите трѣба да бѫдатъ оправени къмъ учителя. Учителът ни поведе въ пътъ на духовното освобождение; учителът ни поведе въ пътъ на политическото освобождение, най послѣ учителът трѣба да ни поведе въ пътъ на икономическото ни свестяване и освобождение.

Ралчевъ.

XI Обикновено Народно Събрание
Прошение

(Продължение отъ брой 40).

Господа Народни Прѣдставители,

Ако общинските интереси трѣбва винаги да се поставятъ подъ високо отъ частнитъ, ако само еднаквите задължения пораждатъ еднакви права ако благодѣяние то е несъвместимо съ интереса, ако измамата е порокъ въ търговията и, ако грабежът е противоположенъ на кредита, сравняването цѣлта и интересите на земедѣлската каса съ цѣлта и интересите на лихварите и търговците, е една виновица неправда, едно прѣстъжиление.

Ако не искате и Ви да протежирате тая неправда и да стачете неволни съучастници въ прѣстъжилието, ако сѫщите интереси на касата, които не сѫ освѣти интереси на обществото — на държавата; ако миљете за прѣусъществието на земедѣлството и подобрѣнието нашата участъ, запазете капигала на това благодѣтелие учреждение, капиталь, на когото всички сме сложили на дѣждата си, за избавление отъ онаа пропасть, въ която наближаваме да паднемъ.

Дайте на земедѣлската каса онова прѣимущество, оная гаранция, които тя заслужава, като обществено кредитно учреждение, като кредиторъ съ най благородната цѣл и които сѫ необходими за единъ истиински евтина и лесно достъпенъ кредитъ, каквъто искаме отъ нея.

Дайте привелегия на земаниета на земедѣлските каси и земедѣлските сѫдружавания за кредитъ предъ земаниета на всички други кредитори съмъ дѣржавата въ смисълъ: до идъто не се удовлетворятъ напълно всичките права земания на ресектичната каса, да не може никой други кредиторъ да отчуждава нищо отъ имота на дълженка.

Съ тази привелегия нѣма нужда въ първо време отъ другъ законъ за членничът имоти, защото касата ще бѫде най справедливия закрилникъ на земедѣлплеца въ това отношение.

Може би, че такова ограничение ще се види строго за другите кредитори. То ва за съвѣстните хора не е тежко, а е тежко за тия, на които всичка неясностъ въ нѣкога припъдисната на законоположната имъ дава възможностъ съ разни извъртвания и обиколки да експлоатиратъ наивните и проститъ хора.

Привелегията въ тази смисъл ще спре лихварите и търговците отъ желането имъ да експлоатиратъ при продажбата на имотите, които обявяватъ за ничтожни цуни.

Ако се допустне привелегията да бѫде както е на държавното скровище, просто отъ добитата на търга сума да се удовлетворява държавното скровище и касата, ще поникнатъ тогава измамите въ продажбите на имота. Даде ли се привелегия да не се обявява на проданъ имота до идъто не се удовлетвори касата тогава разните икономически здѣлки ще изчезнатъ сами по себе си.

За да не обявите, обаче, въ едностраничност и умишлено увреждане интересите на другого, макаръ и да не сме до толкова прѣвидливи, все неможемъ да не забѣлѣжимъ и Ви посочимъ очивидната полза, която ще извлече отъ тая привелегия не само земедѣлските каси и тий, но и сѫщите и индустриалците, и търговците, па дори и самите лихвари.

1) Най напредъ ще се спрѣ това безмислено продаване на имотите ни, при сегашното общо бѣзпаричие, защото земедѣлската каса нѣма за цѣль обезвъзможаването имъ, а частните кредитори не ще иматъ смѣтка да ги продаватъ, когато за тѣхъ нищо нѣма да артиса. Спиранието ще намали прѣлаганието и ще повиши цѣните на имотите до толкова, щото, въ едно късъ време, стой-

ностъта имъ ще бѫде достатъчна да покрие дълговете ни, както къмъ касата, тъй и къмъ частните кредитори, особено тъкъ, ако даде Господъ нѣкога плодородни години.

Комуто и слѣдъ това недостигне имота за покриване дълговете, неостава нищо друго, освѣти да направи сѫщото, което правятъ търговците и лихварите, когато са сива прѣши активи имъ.

На всички случаи обаче, расчистването на такива дължини, е много по опасно за кредиторите сега, отъ колкото слѣдъ 3—4 години, когато се по повиши цѣната на имотите.

2) Охотата на лихварите и търговците къмъ раздаване пари на зелено или съ високи лихви на земедѣлците, ще исчезне за винаги, защото ще има да разчитатъ са и моралните качества, на трудолюбието и производението на дължника, както би трѣбвало и да бѫде при една истинска търговия, а не на недвижимътъ му имоти, най хубавите парчета отъ които турятъ на очо още при самото отпускане на земанието и само чакатъ случай да ги заграбятъ.

3) Слѣдъ като привелегията на касата прѣсече пътя на търговските и лихварски капитали къмъ селата, тѣ ще се устремятъ първоначално къмъ кредитните учреждения, а когато и тамъ не намѣтятъ желаемото оползовторение, ще бѫдатъ принудени да постъпятъ въ занаятчи, въ търговията и въ индустрията, които сѫ толкова назадъ останали, благодарение само на недостигътъ въ капитали и отсѫтствието на частна инициатива.

Нуждата отъ сѫдружаване между дребните капиталисти ще даде само по себе и ще прѣдизвика инициатива къмъ по плодовитна дѣятелност.

4) Страхътъ отъ привелегията на касата, ще накара занаятчиите да прѣкратятъ вересините на земедѣлците, една отъ най важните причини за съсипването на единъ и другитъ.

5) Кредита ни прѣдъ разните лихвари, кръчмарии, бакали и търговци дѣйствително ще се уничтожи, но и нѣма особено да съжаляваме за него, защото достатъчно ни е напарило и защото добрѣ разбрахме, че нищо по опасно за единъ наивенъ и притиснатъ отъ нуждата земедѣлцъ нѣма, отъ колкото да е въ смѣтни отношения съ хитрите лихвари и кръчмарии. Нещемъ ме дѣлъ нещемъ имъ жилото.

6) Изгубването частния кредитъ ще им приуреди да се сѫдружаваме, първоначално само за доставяне кредитъ отъ земедѣлската каса за дребните и земедѣлски и домашни нужди, а по послѣдъ къмъ оня спирни земедѣлски сѫдружавания, които приносаха толкова грамадни услуги на земедѣлството въ странство. У насъ никой нѣма да вземе инициативата за подобрене производството, до като нуждата не ни застави да се сѫдружимъ за взаимна дѣятелност и подпомагане.

Сѫдружаванието, обаче, е невъзможно при сегашните условия, защото никой не се сѫщава да влѣзе въ едно дружество, основано на взимно довѣрие и солидарна отговорност, когато земедѣлците сѫ толкова деморализирани въ кредитно отношение и имотите имъ тий лесно минаватъ отъ ръка на ръка, щото всички рискуватъ да плаща единъ денъ чужди дѣлгове.

Привелегията на касата ще уничтожи този страхъ, защото селските земедѣлчески дружества нѣма да бѫдатъ друго, освене клонове отъ земедѣлската каса, а въ такъвъ случаи, имотите на членовете имъ не могатъ да се отчуждаватъ до като не се исплатятъ зачужденията имъ къмъ касата и дружеството.

Опрѣдѣлянието кредитъ въ касата на всички членъ, ще зависи лично отъ насъ, но за това пъкъ, солидарната отговорност ще ни накара да изучваме най внимателно моралното и материално състояние на всички отдѣлно и да опрѣдѣляме най върно кредитъ му, въ зависимостъ отъ състоянието, за да не бѫдатъ принудени отъ насъ да плащатъ дѣлговете му.

Мързеливите и разочаровани селени ще бѫдатъ принудени да се поправятъ, защото иакътъ имъ да се приематъ за членове въ дружеството, а касата ще отказува кредитътъ въсъмъ, който не е членъ на дружеството. Страхътъ отъ исключване отъ дружеството ще бѫде сгражъ за запазване трудолюбие, честностъ, нестелвостъ и редовностъ въ членовете му.

7) Най послѣ и Земедѣлческата Каса, щомъ тий здраво бѫдатъ гарантирани интересите и, ще може да испълни до край своята задача, като ни достави не само евтина, но и леснодостъпенъ кредитъ. Ако неможемъ отказъ, че до сега само тя ни е давала евтина кредитъ, неможемъ и да привнесемъ, че той е билъ леснодостъпенъ, защото нищо по място е имало за насъ, отъ колкото вземанието пари отъ касата. До като се намѣтятъ двама-трима поржчители, до

като се съгласятъ да поржчите във тия лоши години, до като намѣтятъ време и се съгласятъ за съставянето на записа, кмета и писара. (Паши Боже ако не си отъ нашите), ще мине толкова време и по иѣ кога ще се направятъ толкова разноски, що че човѣкъ ще намѣти по добра смѣтка, ако отиде при лихварите. Не стига това, ами и въ касата ще се явятъ нови прѣпятствия и испити. Този поржчитель не бѫде добъръ, ози ималъ неурядни задължения, станалъ си билъ на мюзина поржчитель, кредитъ си билъ исчерпанъ, записа не бѫде попълненъ редово, върни се въ село да го поправишъ, намѣти други поржчители, губи дни и пр. и пр.

Донесешъ ли пѣкъ редовенъ записъ по когото не може да откаже земана, ще почнатъ да ти правятъ смѣтка чиновници, които никога, може би, не сѫ виждали какъ се оре, нито знаятъ нуждите на земедѣлца: че толкова ниви съ по малко съмъ можали да се засѣятъ, че за золове не трѣбвало такива суми, че за женилба и за умрѣло не бивало нищо да се харчи, че прѣдъ Великъ дѣнь не трѣбвало нищо да си купуваме, че пѣлъта, за която вимашъ паритъ, не била производителна и още много други работи, които кара човѣкъ да замини, па да отиде при най лошия лихваръ, само да се отврѣ отъ тия неприятности, излиши разноски и губемъ време.

Привелегията на касата и земедѣлческото дружество въ селото, ще ни отървятъ отъ това, защото имотното ни състояние ще бѫде извѣстно на Касата, а нуждите и кредитъ ни ще бѫдатъ опредѣлени отъ дружеството, подъ гаранция на кое се отпуска земана.

8) Привелегията на Касата, дѣйствително, ще уничтожи лихварството и зеленицата, този бичъ за земедѣлците, когото никой законъ не може да спрѣ, но въ нищо нѣма да поврѣди на търговията, както искатъ да кажатъ иакътъ, защото прѣдметъ на истинската търговия сѫ и трѣбва да бѫдатъ, само движимите имоти и производението, а върху тѣхъ не се простира и не може да се простира никаква привелегия.

Търговецъ, пѣлъта на когото є, чрѣзъ една, ужъ търовска сѣлка, скроена само въ негова полза, да заграби иакътъ по хубаво парче отъ работната ни земя, на което по рано е турилъ око, не е търговецъ, а лихваръ или зеленичаръ и алѣшъ вериша му е описанъ за земедѣлците.

Земедѣлцъ пѣкъ, който желае да служатъ за прѣдметъ на търговия и недвижимите имоти, за да има обширенъ и свободенъ частенъ кредитъ, нѣма да намѣти прѣпятствие въ привелегията на Касата, щомъ се откаже отъ кредитта ѹ. На всѣки случай, обаче, иакътъ сме напълно убѣдени, че до като работната земя може да служи за прѣдметъ на разни мѣжду хитри лихвари — търговци и простодушни земедѣлци, много земедѣлчески семейства ще оставатъ безъ покрив и безъ кора хлѣбъ.

Изобщо казано, до като привелегията на Касата, се простира само върху недвижимите имоти на земедѣлците, които сѫ въ смѣтни отношения съ нея, никаква свобода на дѣйствие нѣма да бѫде ограничена, никаки интереси нѣма да бѫдатъ увредни и никакъ да бѫде онеправданъ, щомъ има взаимно зачитане интереси между догооворящите се страни и поине капа отъ спрѣдливостъ, при извършване сѣлките съ неопитните земедѣлци, които тий сѫмъ разбираятъ, както свояте интереси, тий и интересите на кредиторите си.

До като иакътъ, земедѣлците, клиенти на земедѣлческата каса, не достигнатъ умствениятъ уровень и търговската опитностъ на истинските промишленици и търговци, каквито сѫ клиентите на Българската Нар. Банка и другите кредитни учреждения до тогава, Вашето покровителство, опеката и привелегията на касата, ще бѫдатъ отъ земедѣлческата каса, тий и за насъ и за самата държава.

Господа наши Прѣдставители,

Прѣдъ тъзи ни чистосърдечна исповѣдъ и при тая обстановка на иѣщата, иакътъ мислимъ, че провабата ни може да не се разбере само отъ единъ късогледъ покровителъ на иѣкаква свободна търговия или да се отхвърли отъ единъ хитъ защитникъ на иѣкакътъ свободенъ и обширенъ земедѣлчески кредитъ, ужъ за наше добро, подъ булото на когото, ще да се крие иакътъ долика качественъ лихваръ или зеленичаръ, които е свидътъ истигъванието, по този начинъ, жертвата отъ поктитъ му, но не върваме, че и вий ще се увлечете отъ красноречието на такива хитри или късогледи защитници и ще отхвърлите привелегията на касовите земания предъ земанията на всички други кредитори, съмъ дѣржавата.

та, за да не оставите пакъ на произвола на грозната ни сѫдба и на грабежътъ отъ безбожните лихвари, защото съ това лишението ще би ни увѣрили, че въ Камарата попадатъ по вечно пъти лихвари и зеленици, за каквито, по неволя и съ гордостъ, ще трѣбва да считаме и въсъмъ нашите прѣдставители въ XI то Обикновено Народно Събрание, отъ които не очакваме освѣти добро.

Да, по този путь, не бѫдемъ измамени въ надеждата си.

Май 1901 година.

Съ дѣлбоко почитание и признателностъ.
(Слѣдватъ подписътъ)

ЗЕМЛЕДѢЛСКО-МЕТЕОРОЛОГИЧЕН БЮЛЕТИН

за Юлий 1901 год. по новъ стилъ (18 Юни до 18 Юлий по старъ стилъ).

Състоянието на посъветъ. Врѣм

нимака 4, въ Пловдивъ и Големо-Конаре 3. Захарното цвекло е въ отлично състояние. Въ с. Петрич (Софийско) на 12/25 юлий една глава цвекло, извадена беше изборъ изъ нивата, е тежала 1½ кг. Мината година сж биле застъти съ захарно цвекло около 15 хиляди декари и е получено срѣдио отъ декаръ по 1760 килограма; тая година сж застъти повече отъ 20 хиляди декари и може съ сигурностъ да се очакватъ срѣдио отъ декаръ най малко по 2000 кг. Яснитъ и топли дни, които още преди срѣдата на юли настъпиха и се задържаха, много ще спомогнатъ за увеличението захарността на цвеклото.

Лозята. Перониспората е успѣла прѣзъ отчетния периодъ да се развие почти същъ редомъ въ страната и много отъ непрѣсканитъ лозя доста тежко сж пострадали отъ нея. Редовно прѣсканитъ лозя сж твърдъ малко, защото честитъ дъждове, които се излѣха прѣзъ юни и прѣзъ първата половина на отчетния мѣсяцъ, прѣбеха на оврѣменното прѣскане и омиваха разтвора прѣди още той да е успѣлъ да подействува. Най-големи щети перониспората е направила въ Прѣславъ, Ново-Село и Харманли, гдѣто загубите съ оцѣняватъ дори до 80%; въ Шепчера переноспората поврѣдила лозята съ 10% загуба, въ Бургасъ, Ямболъ, Карлово и Станимака загубата е оцѣнена съ 20, въ Кеманларъ съ 25, въ Ломъ, Берковица, Никополь и Пловдивъ съ 30, въ с. Рогошъ и Брѣстовица (Пловдивско) съ 30—40, въ Луковицъ, Борушъ (Търновско), Търново, Попово, Османъ-Пазаръ, Ески-Джумая, Дивдѣво (Шуменско), Силистра и Варна съ 50%, въ Добричъ непрѣсканитъ съ 50, а прѣсканитъ съ 30%, въ Каваклий (Кърълъагашко) съ 40 до 70%, въ Разградъ, Батаджикъ (Ахиалско), Садово съ 70, въ Караклий (Сливенско) съ 50—75 и въ Плѣвень, Сухиндолъ (Севлиевско), Каябурунъ (Ямболско) и Хасково съ 75%. Освѣтилъ перониспората, по лозята сж биле забѣлѣжени и други болести, а именно: въ Сухиндолъ гниение (вѣроятно и оидиум), въ Перущица антрахоза, въ Брѣстовица и въ Сотиръ (Пловдивско) чернилка, пиявица и мухътъ. Въ Дрѣново, Геша (Дрѣновско) и въ Еле на лозята силно пострадали отъ градушката, паднала на 19, 21 и 22 юли (ст. ст.) По лозята въ Попово била констатирана филоксерата.—Къмъ края на отчетния периодъ стоянието на лозята е оцѣнено както след:

много добро (5) въ Бѣлоградчикъ (прѣсканитъ, 1 хро и Чепеларе; добро (4) въ Фердинандъ, 1 хро (прѣсканитъ). Тутраканъ, Шуменъ, Куртбунаръ (непрѣвѣденитъ по-рано отъ слана). Балчикъ, Ахиало, Стара-Загора, Пазарджикъ, Панагюрище и пр.; слабо (2) въ Берковица, Плѣвень, Луковицъ, Габрово, Геша (Дрѣновско), Сливовъ (прѣсканитъ добри). Разградъ, Попово, Ески-Джумая, Дивдѣво (Шуменско), Добрѣчъ, Ново-Село, Бургасъ (два пъти прѣсканитъ добри), Караклий (Сливенско), Кърълъагачъ, Борисовградъ, Търново-Сейменъ (прѣсканитъ отлични), Брѣзово, Орхание и пр. и съвсѣмъ слабо (1) въ Бѣла-Слатина (прѣсканитъ добри), Дрѣново, Елена, Бѣла, Османъ-Пазаръ (редовно прѣсканитъ добри), Казанлъкъ (Шуменско), Провадия, Батаджикъ (Ахиалско), Харманлий, Хасково, Чирпанъ и пр. Въ Брѣзово, Дермендере (Пловдивско) и пр. около 15/20 юли почнало да се измира зрео гравде.

Ливадитъ и пастбищата. Поради честитъ дъждове прѣзъ юни и прѣзъ отчетния мѣсяцъ, коситбата на ливадитъ е ставала и трудно и мудно; но при всѣ това, до 18/31 юли прибираните на сѣното отъ първа коситба е извѣршено всѣкѫдъ почти безъ изключение. Полученото сѣно и по каквина и по качество отстъпя на ланишното, ала то не е толкова слабо, колкото би могло да се прѣполага, като се взематъ въ внимание многото дъждове, наводнения и градушки прѣзъ това лѣто. Общо взето реколтата е повечето отъ удовлетворителна, дори и добра. Въ Севлиево, Османъ-Пазаръ, Кабиюкъ, Шуменъ, Сливенъ, Каябурунъ (Ямболско), Казанлъкъ, Самоковъ и пр. получено сѣно и въ количествено и въ качествено отношение е оцѣнено като много добро (5 или 6), а въ Ески-Джумая, Провадия, Ахиало, Бургасъ, Каракъ-Агачъ, Панагюрище, Костинбрѣдъ (Софийско) пр. реколтата е оцѣнена като слаба (2). Въ Ново-Село (Провадийско) не било прибрано никакво сѣно, защото ливадитъ биле съвсѣмъ завѣчени. На много мѣста ливадитъ обѣщаватъ и втора коситба. Пастбищата сж въ отлично състояние.

Овощнитъ дървета не сж били изложени на нѣкои значителни поврѣди: тѣ тука-тамъ сж орѣдвали подъ влиянието на честитъ дъждове и сж били обруленi отъ градушки и сила бура, каквато въ Дрѣново и въ нѣкои Дрѣновски села. Къмъ 18/31 юли получението или очакванието родъ за цѣлата

страна е оцѣнено така: орѣхъ 4,1, круши 3,7, сливи 3,3, праскови и ябълки 3,2, дюди 3,0. Часлото 6 се взема като най-голѣма оцѣнка.

Пчелитъ подъ влиянието на честитъ дъждови и вѣтровити дни сж прѣкарали срѣдио; роенето имъ е било не твърдъ за доволително. Тѣхното състояние е оцѣнено като отлично (6) въ Елена; като много добо (5) въ Плѣвень, Севлиево, Свищовъ, Ески-Джумая, Бургасъ, Хасково, Садово, Самоковъ и пр., а като слабо (2) въ Ломъ, Пещера, Големо-Конаре и пр. Много добъ пчелитъ роили въ Ахиало, Бургасъ и пр., а слабо въ Берковица, Ловечъ, Шуменъ, Чирпанъ, Кюстендилъ и въ много други мѣста. Въ Добричъ, Панагюрище и други нѣкои мѣста роенето не било още свърше до 18/31 юни.

Домашните добитъкъ и домашни птици. Домашниятъ добитъ е прѣкаралъ доста добъ отъ всѣка една страна; пашата е била прѣдостътчна, а болеститъ не сж взели по големъ размѣръ. Шарка по овците е забѣлѣжена въ нѣколко Горно-орѣховски села, въ Цетацинци (Трѣнско), Сливница, Севлиево и Кориниско (Севлиевско); краста по овците се появила въ Балдьово (Пазарджишко); гърлица по свиниетъ или по биволите е констатирана въ Бѣла-Слатина, Горицъ (Бѣлослатинско), Трѣстеникъ (Русенско), Казълагачъ, Харманлий, Герентъ (Хасковско), тукъ-тамъ въ околийтъ Стара-Загорска, Новоаазарска и Чирпанска и въ Пирдопъ; сапъ по конегъ имало въ Силистра и Ихтиманъ, а по овците въ Търново Сейменъ; шапътъ е върлувалъ съ по големъ или по малка сила въ околийтъ Севлиевска, Горноорѣховска, Търка, Никополска, Свищовска, Бѣленска, Русенска, Поповска, Разградска, Шуменска, Прѣславска, Кеманларска, Тутраканска, Силистренска и Казълагачка. Констатации сж: въгленъ въ с. Раково (Ломско) и въ с. Гагово (Шоповско), далакъ по овците тукъ-тамъ въ Ломско, подсичане въ Ловешко и Каябурунъ (Ямболско), купотия по овците въ Касапларъ (Шуменско) и Бѣзово, а по говедата въ Харманлий, огненца по свиниетъ въ Черногорово (Пазарджишко), Пазарджикъ и Панагюрище и по говедата въ Харманлий, антракъ по говедата въ с. Горицъ (Бѣлослатинско) и въ нѣколко Дрѣновски села, емогобинемия по биковете въ Кабиюкъ, бѣсъ по конетъ въ Чирпанъ и въ малъкъ размѣръ, съличнаша не по говедата въ Казанлъкъ и Калоферъ.

Домашните птици. Страдали сж въ малъкъ размѣръ отъ лиферири кокошките въ Кюстендилъ и Годечъ (Царибродско), отъ пипка гъските въ Орхание и кокошките въ Костибрѣдъ и отъ холера кокошките въ нѣколко Търновски села, въ Батаджикъ (Ахиалско), Пирдопъ, Кюстендилъ и пр.

Директоръ: С. Вацовъ.

ХРОНИКА

Конгреси. Медицинското Д-во въ Пловдивъ е издало покана до всичкиятъ лѣкарски д-ви въ страната, съ която ги кани да испрататъ свой делегатъ въ София на 20 идущий, за да обмислятъ върху учредяванието на единъ лѣкарски съюзъ.

На 15 т. м. сгѣдъ обѣдъ е откритъ въ София конгреса на Бѣлгарския аптека ри.

На 16-и Августъ се свиква въ Варна конгресъ на едрии воденичари, гдѣто се размѣжиха мисли по бѫщащето уреждане на брашнената търговия.

Прѣдназначене на офицерските шашки. На 11 т. м. полпоручика отъ квартирующи полкъ въ Елена, Г-нъ Грасияно е съсекълъ прѣдъ множеството хора, на срѣдъ улицата, тамошня 24 год. гражданинъ Петър Добрѣвъ. Прѣди да се впускатъ въ подобни авантюри нашите офицери би трѣбвало да плаятъ повѣдение непрѣдвидвателно и достойно за единъ войникъ. На 1-и срѣщу 2-и Августъ израиловия потомецъ, офицеръ, за големъ съжаление въ Бѣлгар. армия, билъ осъжденъ отъ Добрѣва. Като евреинъ той не е ималъ добѣствата да защити своята честь на врѣмето си, а дебнишкомъ, което го охарактизирама за разбойникъ, напада Добрѣва и го съсъира на мястото. Намъ ни се чина че правоудостоището влезе въ диритъ на прѣстъпленето и ще даде Грасияно потрѣбното, а офицерството единъ примѣръ, който ще имъ послужи за поука: кога и гдѣ трѣбва да вадятъ шашкитъ си.

По случай откриванието на земедѣлски съвѣтъ, на 9 т. м. Княза е поздравилъ Министъра на Т-та и Земедѣлълието г-нъ Людсановъ телеграфически, като пожелалъ на съвѣта ползотворна дѣятельностъ.

Нови членове на Македонския комитетъ. На 4 Августъ се закри македонския конгресъ, като избра за членове на пос-

тояния комитетъ: Ст. Михайлоски, запасни генералъ И. Пончерь, запасни подполковникъ С. Николовъ, запасни капитанъ Ив. Стайчевъ, запасни поручикъ А. Бузуковъ и Г. Бѣлевъ уль въ Русенската гимназия. Прѣдсѣдателъ на комитета е Стоянъ Михайлоски.

На 16 т. м., е открито Народното Събрание. На днешенъ редъ е да се разгледа докладъ на парламентарната комисия по същето на бившиятъ министъ.

Мак.-Одринския комитетъ чрезъ органа си „Реформи“ явява на всички българи да не даватъ своиѣ пожертвувания за македонското дѣло комуто и да било, а само на лица които иматъ формално скрепени за това документи.

Въ градътъ ни започна да излизатъ нови вѣстникъ подъ насловъ „Наблюдателъ“. Първия брой отъ този вѣстникъ ни донася ужасни свѣдѣния които би трѣбвало да се прослѣдѣтъ отъ правосъдисто.

Копрински конгресъ. Нѣколко копринари и търговци на пашкули сж веди инициативата за устройване на единъ копрински конгресъ, въ който да се обсѫдятъ всички мѣрки, които се отнасятъ до бубохранението, съмепроизводството, търговията съ пашкули и въобще въ какво направление трѣбва да се действува за сега при подобренето на тоя важенъ клонъ отъ индустрията.

Конгресъ ще засѣдава на 14-и и 15 юни.

Търновски Районенъ инспекторъ по лозарството и земедѣлълието, вслѣдствие прѣдписането на М-то на Т-та и З-лието отъ 30 Юни и. г. подъ № 10650, открива въ повѣрения си Районъ практически курсове, въ които да могатъ да се запознаватъ земедѣлъците, какъ да се убива маляната съ синъ камъкъ или инкористиране на сѣмето. Днитъ и мѣстата, гдѣто щеставятъ курсовете сж опрѣдѣлени въ отдѣлна програма.

ПОЩА

С. П. М. Прѣседателъ на килифар. Земед. Д-во, направи се справка и се оказа, че дѣйствително се платили 6 лв. за II год. по погрѣшка Ви спрѣнъ вѣстника, като на неплатившъ абонатъ, за което ще молимъ да извиняватъ. Огъ сега нататъкъ ще Ви сж праща редовно до 10/IV 902 год.

Тодоръ Атанасовъ, с. Бѣла вода. Вѣялка може да си доставите чрезъ редакцията на 125 лева ср. франко тара-Плѣвень. Радицата се съѣ есенъ, има и пролѣтна радица, обаче есената е за прѣщочитане. Тя дава доста приходъ, като се съѣ на угаръ. Сѣдбата ѝ се извѣршува съ спотука мѣжду двѣтъхъ Богородици, ако има дѣлъ.

Земедѣлъска дружба с. Леденикъ Търновско; никаква расписка не можемъ Ви испрати. Кому се платили беше да Ви е издадено расписка?

ДѢРЖАВНО НИЗШЕ ПРАКТИЧЕСКО ЗЕМЕДѢЛЧЕСКО УЧИЛИЩЕ ВЪ БОРУШЪ (ТЪРНОВО)

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 250

Борушъ, 1-и Августъ 1901 год.

Извѣстява се на интересуващи се, че учебната 1901/902 година при Дѣржавното Низшо Практическо Земедѣлческо училище въ Борушъ (Търновско) започва на 1-и Септември т. г. Младежите, които желаятъ да постъпятъ за ученици въ това училище трѣбва да отговарятъ на следующите условия:

1) Да сж на възрастъ отъ 16—20 години, 2) родителите имъ да се занимаватъ исклучително или главно съ земедѣлълие и клоноветъ му, 3) да сж работили при родителите си най-малко двѣ години и 4) да сж свършили основното училище.

Кандидатите, които отговарятъ на горните условия, трѣбва да испратятъ своите заявления до управителя на училището най-късно до 25-и Августъ, придружени съ следующите свидѣтелства:

1) Къръстително свидѣтелство, че сж свѣршили по рано отъ една година III класъ на нѣкое народно училище или гимназия, съ добръ успѣхъ и най-малко съ похвално повѣдение;

2) Къръстително свидѣтелство, отъ което да се вижда, че не сж по млади отъ 14 и по стари отъ 18 години;

3) Медицинско свидѣтелство, за че сж присадени отъ сипаница и че сж напълно здрави и развити тѣлесно за физическа работа;

4) Свидѣтелство за занятието и имотното състояние на родителите имъ, издадено отъ надлѣжното общинско управление.

5) Свидѣтелство, за че сж записани въ нѣкой привателенъ участъкъ, ако сж навѣршили 16 годишната си възрастъ и

6) Писменна гаранция отъ 100 лева, за земедѣлческия училища и отъ 120 лева за Ловарско-ово